Δημιουργία της πρώτης ανοιχτής - ελεύθερης βιβλιοθήκης στα Γιάννινα μέσα σε ένα πάρκο, ζωντανό κύτταρο πολιτισμού.

«Αν έχεις έναν κήπο και μια βιβλιοθήκη, έχεις όλα όσα σου χρειάζονται!»

Κικέρων

Μία βιβλιοθήκη κατέχει πολύ σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια καλλιέργειας της παιδείας του πληθυσμού στον οποίο απευθύνεται.
Η σημασία της, όχι μόνο ως χώρου αποθήκευσης και χρήσης βιβλίων αλλά ως χώρου επικοινωνίας, πνευματικής μέθεξης και πολιτισμικής ανάτασης είναι μεγάλη.

Στους δύσκολους, μάλιστα, καιρούς που διανύουμε επιβάλλεται η βιβλιοθήκη να κατέχει πρωτεύοντα ρόλο στη ζωή των ανθρώπων και ιδιαίτερα των νέων παιδιών, στους χώρους της οποίας θα αναπτυχθούν γνωστικά και ψυχοσυναισθηματικά ώστε να ανοίξουν νέοι ορίζοντες μπροστά τους.

Καθώς, λοιπόν η αξία των βιβλιοθηκών θεωρείται ανεκτίμητη, προβάλλει επιτακτικά η αναγκαιότητα ίδρυσης και οργάνωσής τους σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα, τις ανάγκες και τους στόχους των κοινωνιών που καλούνται να υποστηρίξουν. Οι σύγχρονες, εξάλλου, συνθήκες ζωής των ανθρώπων καθώς και οι εκπαιδευτικές ανάγκες και απαιτήσεις των μαθητών αναδύουν νέα περιβάλλοντα ως προς την οργάνωσή τους, χωρίς τη δέσμευση των κλειστών τοίχων και της παραδοσιακής απαγόρευσης του θορύβου.

«Οι μικροί εΘΕΛΩντές του Σταυρακίου»

Η διασχολική εθελοντική ομάδα των μαθητών και μαθητριών των τριών σχολείων του Σταυρακίου (Νηπιαγωγείο, Δημοτικό και Γυμνάσιο) που συστάθηκε υπό την αιγίδα του προγράμματος «ΝΟΙΑΖΟΜΑΙ ΚΑΙ ΔΡΩ» με σύνθημα: **«νοιαζόμαστε για τον τόπο μας και δρούμε για να τον κάνουμε καλύτερο»**, αποφάσισε να προτείνει τη δημιουργία της πρώτης ανοιχτής & ελεύθερης βιβλιοθήκης στην Ήπειρο, σε ένα πάρκο 500 περίπου τετραγωνικών μέτρων που ανήκει στον δήμο Ιωαννιτών και είναι χαρακτηρισμένο ως κοινόχρηστος χώρος, φιλοδοξώντας να το καταστήσει ένα ζωντανό κύτταρο πολιτισμού όχι μόνο για την ευρύτερη περιοχή του Σταυρακίου, αλλά και για ολόκληρο το λεκανοπέδιο των Ιωαννίνων.

Η αρχική ιδέα

Η συμμετοχή μας πέρσι στο ευρωπαϊκό εκπαιδευτικό πρόγραμμα T4E (teachers for Europe) ήταν η αφορμή για να γνωρίσουν οι μαθητές τις ανοιχτές βιβλιοθήκες που υπάρχουν σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Έτσι θέλησαν να δημιουργήσουν κάτι ανάλογο και στο Σταυράκι.

Αναζητήθηκε κατάλληλος χώρος και έπειτα από συζητήσεις καταλήξαμε πως το πέτρινο κτίριο που βρίσκεται στο κεντρικό πάρκο του Σταυρακίου (και το οποίο είναι ανεκμετάλλευτο από την εποχή που χτίστηκε) είναι ο κατάλληλος χώρος για να υλοποιηθεί το συγκεκριμένο σχέδιο.

Στη συνέχεια ακολούθησαν αρκετές διαβουλεύσεις μεταξύ των μελών της εθελοντικής ομάδας, των συντονιστών εκπαιδευτικών, αλλά και άλλων συνεργαζόμενων εθελοντικών ομάδων και καταλήξαμε πως θα έπρεπε να δημιουργηθεί στο συγκεκριμένο πάρκο ένα ολοκληρωμένο πολιτιστικό κέντρο, ανοιχτό και προσβάσιμο σε όλους, με προτεραιότητα στα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Καταλήξαμε, λοιπόν, πως στο χώρο θα πρέπει:

- να επιδιορθωθεί το πέτρινο περίπτερο και να στηθούν ράφια για τα βιβλία,
- να δημιουργηθεί ράμπα ώστε να υπάρχει πρόσβαση των ΑΜΕΑ στη βιβλιοθήκη και στο πάρκο,
- να στηθούν δύο κιόσκια μοναστηριακού τύπου κατάλληλα για εκπαιδευτικές δράσεις,
- να κατασκευαστεί ένα επιδαπέδιο σκάκι,
- να τοποθετηθούν περιμετρικά έξι παγκάκια,
- να τοποθετηθούν τρεις κάδοι απορριμμάτων,
- να επιδιορθωθεί και να συμπληρωθεί η περίφραξη,
- να κατασκευαστεί ημιμόνιμη κατασκευή για κουκλοθέατρο και προβολή ταινιών,
- να τοποθετηθούν ξύλινα παρτέρια και να φυτευτούν λουλούδια,
- να επισκευαστεί και να λειτουργήσει η πέτρινη κρήνη που υπάρχει στο πάρκο
- να γίνει κατάλληλη σήμανση γύρω από το πάρκο και να ολοκληρωθεί το πεζοδρόμιο που οδηγεί στην ανατολική είσοδο του πάρκου.
- να αντικατασταθεί η διάβαση πεζών που υπάρχει στην είσοδο του πάρκου και να κατασκευαστεί νέα, υπερυψωμένη διάβαση πεζών (τραπεζοειδούς τύπου) όπως προβλέπεται στο ΦΕΚ Αρ. Φύλλου 2302, 16 Σεπτεμβρίου 2013/ Β1.3.4, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα για την οδική ασφάλεια, η οποία θα εξυπηρετεί και το δημοτικό σχολείο που βρίσκεται ακριβώς απέναντι και παράλληλα θα επιτυγχάνει την μείωση της ταχύτητας των διερχόμενων οχημάτων σε ένα σημείο με αυξημένη κίνηση πεζών, κυρίως μαθητών.

Σκοπός και στόχοι του σχεδίου δράσης

Σκοπός

Η δημιουργία μιας ανοιχτής δημόσιας βιβλιοθήκης με στόχο να αποτελέσει χώρο συνάντησης, πρόσβασης στη γνώση, ανταλλαγής ιδεών, ένα βασικό πλαίσιο αυτομόρφωσης και δια βίου μάθησης και κέντρο προώθησης της δημιουργικής έκφρασης και της καινοτομίας στη Δημοτική Κοινότητα Σταυρακίου καθώς και στην ευρύτερη κοινότητα του Δήμου Ιωαννιτών αποτελεί μία εναλλακτική μέθοδο καλλιέργειας των μαθητών στις αξίες και βιωματικής εμπέδωσής τους.

Στόχοι

Ειδικότερα οι στόχοι της Ανοιχτής Βιβλιοθήκης αλλά και του περιβάλλοντα χώρου του πάρκου είναι:

• η ενίσχυση της φιλαναγνωσίας, με ιδιαίτερη έμφαση στους μαθητές και τους νέους

• η ανάπτυξη του εγγραμματισμού

• η υποστήριξη της αυτοκαθοριζόμενης μάθησης

• η δημιουργία ενός χώρου ψυχαγωγίας, ζωντανού, φιλικού και θελκτικού για τους μαθητές, αλλά και τους νέους της περιοχής και του λεκανοπεδίου ευρύτερα, που θα αποτελεί ένα κύτταρο πολιτισμού αφού στο συγκεκριμένο σημείο θα μπορούν να λαμβάνουν χώρα σειρά πολιτιστικών εκδηλώσεων (θεσμοθέτηση εβδομάδας φιλαναγνωσίας που θα περιλαμβάνει εκδηλώσεις όπως: παρουσιάσεις βιβλίων, προσκλήσεις συγγραφέων, ανοιχτές εκθέσεις βιβλίων, μαθητικό διαγωνισμό δημιουργικής γραφής. αναγνωστικά αφιερώματα, δημιουργικές ομάδες κατασκευών, ποιητικές βραδιές, πολιτιστικά και μουσικά χάπενινγκς κλπ) στοιχείο το οποίο καθιστά την δραστηριότητα, ιδιαίτερα πρωτοποριακή και καινοτόμα.

Στόχος είναι γενικότερα, η παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης, πολιτισμού και ψυχαγωγίας, ώστε ο συγκεκριμένος χώρος να αποτελέσει ζωντανό κέντρο προώθησης της μάθησης και της δημιουργικότητας στην τοπική και ευρύτερη κοινότητα της πόλης, δηλαδή ένα ζωντανό κύτταρο πολιτισμού.

Παιδαγωγική αξία της δράσης

Γενικότερα, η δράση αποτελεί μία εναλλακτική μέθοδο διδασκαλίας και καλλιέργειας των μαθητών στις αξίες του εθελοντισμού, της αλληλεγγύης, της ενεργού πολιτειότητας, της συνέργειας και της προσφοράς στο κοινωνικό σύνολο. Το πλαίσιο, άλλωστε, των σχεδιαζόμενων παρεμβάσεων νοηματοδοτούνται και ορίζονται από τις αξίες, που υπηρετεί μια ανοιχτή βιβλιοθήκη, και οι οποίες είναι οι ακόλουθες:

- οι μαθητές να οικοδομήσουν τη γνώση αναλαμβάνοντας κεντρικό και ενεργητικό ρόλο μέσω της διερεύνησης και της κριτικής αναζήτησης στη μαθησιακή διαδικασία
- να ασκηθούν στη συνεργατική και διασχολική εργασία και να υλοποιήσουν τη βιωματική προσέγγιση μέσα από την εργασία σε ομάδες και την ανάληψη ρόλων από τους μαθητές, που δίνει προσωπικό νόημα στην αναζήτηση της γνώσης
- να κατανοήσουν τη σημασία του εθελοντισμού και της αλληλεγγύης, καθώς και της στενής σύνδεσής τους με την ιδιότητα του ενεργού πολίτη, να αισθανθούν τη χαρά της δημιουργίας, της αναγνώρισης του έργου τους και της συμμετοχής στα πολιτιστικά δρώμενα της πόλης
- να συμβάλει στη συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών, καλλιεργώντας την αγάπη για το βιβλίο και την αναγνωστική απόλαυση

- να υποστηρίξει τους εκπαιδευτικούς στόχους του σχολείου, ικανοποιώντας παιδαγωγικές, μαθησιακές και ψυχαγωγικές ανάγκες των μαθητών, προωθώντας το άνοιγμα του σχολείου στην τοπική κοινωνία και την καλλιέργεια στάσεων στην κατεύθυνση της μεγαλύτερης κοινωνικής συμμετοχής και της συνειδητής ανάληψης πρωτοβουλιών για την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων
- να ενθαρρύνει τη συνεργασία των μελών των σχολικών κοινοτήτων της περιοχής καθώς και γενικότερα της τοπικής μας κοινωνίας.

Αναγκαιότητα της υλοποίησης του σχεδίου δράσης

Οι λόγοι που επιβάλουν τη συγκεκριμένη δράση είναι:

- Η απουσία οργανωμένης και λειτουργικής βιβλιοθήκης στην τοπική κοινότητα Σταυρακίου καθώς και στα τρία σχολεία της περιοχής. Επιπρόσθετα, καθώς η πρόσβαση στην κεντρική βιβλιοθήκη προϋποθέτει μετακίνηση με αυτοκίνητο λόγω της αυξημένης απόστασης από τον τόπο κατοικίας τους οι μαθητές μεγαλώνουν σε περιβάλλον αυξημένων αναγκών και ελλείψεων.
- Η συνεχής αύξηση του μαθητικού πληθυσμού στην περιοχή μας αλλά και ο μεγάλος αριθμός νέων της ευρύτερης περιοχής
- Η έλλειψη ενός χώρου συνάθροισης των νέων αλλά και των μεγαλύτερων κατοίκων της περιοχής
- Η εγκατάλειψη και υποβάθμιση του συγκεκριμένου δημόσιου χώρου που βρίσκεται στο κεντρικότερο σημείο του Σταυρακίου, απέναντι από το Δημοτικό Σχολείο και την εκκλησία των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, ο οποίος θα αναβαθμιστεί και θα μετατραπεί σε ένα κύτταρο πολιτισμού

Ανθρώπινο δυναμικό

Η δράση αφορά όλους τους κατοίκους του Σταυρακίου αλλά και του λεκανοπεδίου γενικότερα.

Προτείνεται από τη διασχολική εθελοντική ομάδα «οι μικροί εΘΕΛΩντές του Σταυρακίου», τους μαθητές και τους υπεύθυνους εκπαιδευτικούς, και υποστηρίζεται από τις διευθύντριες και τους συλλόγους διδασκόντων και των τριών σχολείων του Σταυρακίου (νηπιαγωγείο, δημοτικό και γυμνάσιο), τους γονείς, τους τοπικούς φορείς και την ενορία Σταυρακίου.

Συμμετοχή στην υλοποίηση της δράσης

Οι μαθητές που ανήκουν στη διασχολική εθελοντική ομάδα **δεσμεύονται:**

1. Να καταρτίσουν κανονισμό λειτουργίας της ανοιχτής βιβλιοθήκης
2. Να βρουν τα βιβλία που απαιτούνται για να λειτουργήσει η βιβλιοθήκη
3. Να συμβάλλουν μαζί με την εθελοντική ομάδα των Paguristas στο βάψιμο των κιγκλιδωμάτων της περίφραξης, τη φύτευση λουλουδιών και τον καλλωπισμό του πάρκου
4. Να οργανώσουν ανοιχτές πολιτιστικές εκδηλώσεις σε συνεργασία με τον δήμο αλλά και με άλλους φορείς για την προώθηση του θεσμού της ανοιχτής βιβλιοθήκης
5. Να υιοθετήσουν το πάρκο και τη βιβλιοθήκη όπως έκαναν ήδη με το μνημείο ηρώων που βρίσκεται ακριβώς δίπλα στο πάρκο

Κριτήρια Επιτυχίας της Δράσης

- Η διαμόρφωση κουλτούρας φιλαναγνωσίας, διατήρησης, προστασίας και φροντίδας της βιβλιοθήκης
- Η αύξηση του όγκου του αριθμού των βιβλίων καθώς και του αριθμού των αναγνωστών τους
- Ο βαθμός ικανοποίησης μαθητών, εκπαιδευτικών, γονέων και των κατοίκων της πόλης από τη λειτουργία της βιβλιοθήκης, το περιεχόμενό της και τη γενικότερη συνεισφορά της στην τοπική και την ευρύτερη κοινωνία σύμφωνα με τη στοχοθεσία της δράσης.
- Η ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας και η αναγνώριση του παραγόμενου έργου των σχολικών μονάδων του Σταυρακίου η οποία ευελπιστούμε ότι θα συνεισφέρει στην περαιτέρω ενίσχυση της λειτουργίας του θεσμού των ανοιχτών βιβλιοθηκών και των διασχολικών συνεργασιών και θα εμπνεύσει την υποστήριξη δράσεων καινοτομίας που θα αναβαθμίσουν πνευματικά και πολιτιστικά τον τόπο μας και θα προάγουν την ποιότητα της ζωής των κατοίκων.

Προϋπολογισμός

Α/Α	παρέμβαση	κόστος σε €
1.	Δημιουργία βιβλιοθήκης στο πέτρινο περίπτερο	
α)	Δύο σταθερά παράθυρα αλουμινίου (2Χ200)	400
β)	Μία πόρτα αλουμινίου	500
γ)	Ράφια βιβλιοθήκης (5μΧ50€/μ)	250
δ)	Επισκευή στέγης	500
ε)	Επισκευή ταβανιού	350
στ)	Καθαρισμός πλακών από τα γκράφιτι (μπορεί να γίνει και από το εργοτάξιο του δήμου)	400
2.	Δημιουργία υπαίθριου σκάκι	
α)	Επιδαπέδια επιφάνεια 25 τ.μ. (με 64 πλάκες πεζοδρομίου)	500
β)	Προμήθεια πιονιών	400
3.	Δημιουργία ανοιχτού χώρου πολιτιστικών δράσεων	
α)	Κατασκευή δύο κιοσκιών μοναστηριακού τύπου (2Χ2.500)	5.000
4.	Ηλεκτροφωτισμός του πάρκου (υπάρχει ήδη εγκατάσταση, χρειάζονται φωτιστικά σώματα)	3.000
5.	Τοποθέτηση υπαίθριων καθισμάτων (παγκάκια) 6Χ300	1.800
6.	Καλλωπισμός χώρου- τοποθέτηση ξύλινων ζαρντινιέρων (6Χ200)	1.200
7.	Φύτευση λουλουδιών (μπορεί να γίνει από τον τομέα πρασίνου)	500
8.	Δημιουργία ημιμόνιμης κατασκευής για κουκλοθέατρο και προβολή ταινιών	2.000
9.	Επιδιόρθωση και συμπλήρωση της περίφραξης	4.000
10.	Σηματοδότηση του πέριξ χώρου και συμπλήρωση διαγραμμίσεων (μπορεί να γίνει από το εργοτάξιο του δήμου)	1.000
11.	Δημιουργία ράμπας πρόσβασης ατόμων ΑΜΕΑ	3.000
12.	Διαμόρφωση του χώρου (μπορεί να γίνει και από το εργοτάξιο)	4.000
13.	Αντικατάσταση των κυπαρισσιών με άλλα δέντρα (φυλλοβόλα?) που θα υποδείξει η αρμόδια υπηρεσία πρασίνου του δήμου	2.000
14.	Ελαιοχρωματισμός κιγκλιδωμάτων περίφραξης (μπορεί να γίνει και από τις υπηρεσίες του δήμου)	1.000
15.	Προμήθεια συστήματος προβολής και ηχοσυστήματος για την πραγματοποίηση υπαίθριων εκδηλώσεων	1.500
16.	Τοποθέτηση κάδων απορριμμάτων (3Χ150)	450
17.	Επιδιόρθωση και λειτουργία υφιστάμενης πέτρινης κρήνης	750
18.	Ολοκλήρωση πεζοδρομίου και πέτρινης σκάλας στην ανατολική είσοδο του πάρκου	1.000
19.	Δημιουργία υπερυψωμένης διάβασης πεζών	2.000

Συνολικός προβλεπόμενος προϋπολογισμός: 37.500 €

Το λογότυπο της διασχολικής – εθελοντικής μας ομάδας

Το λογότυπο που προτείνουμε για την ελεύθερη βιβλιοθήκη

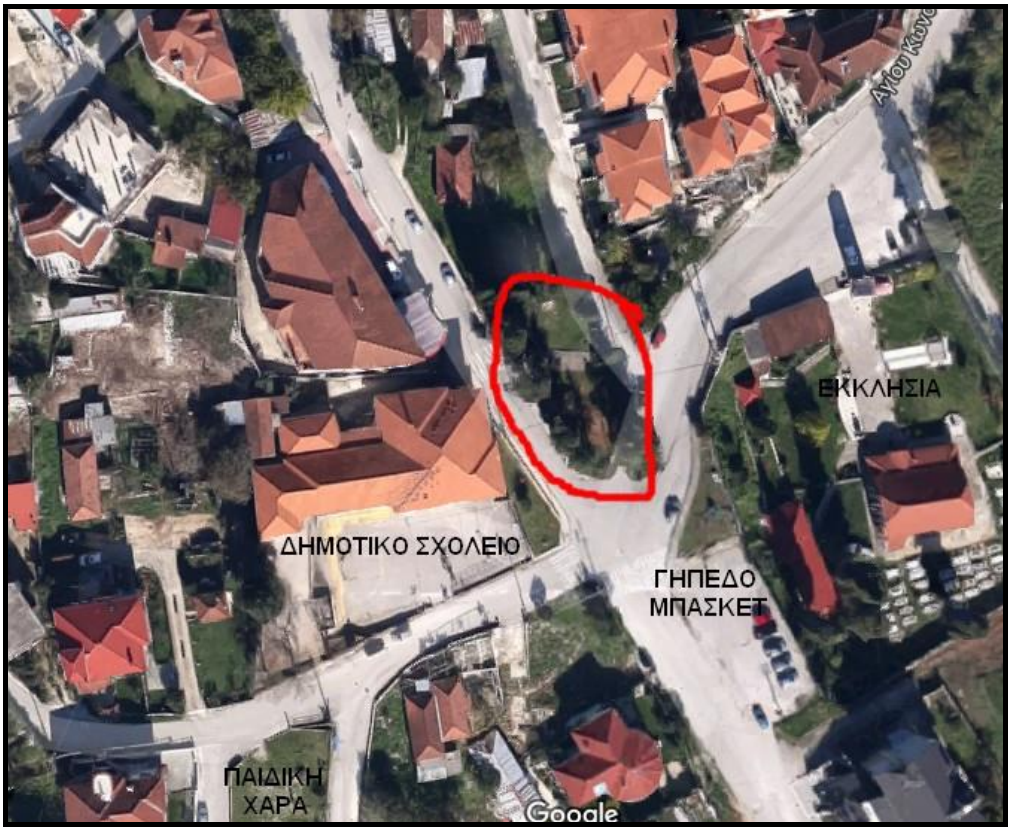

Ο χώρος που προτείνουμε να δημιουργηθεί η ελεύθερη βιβλιοθήκη και το ανοιχτό πολιτιστικό κέντρο

Το πέτρινο περίπτερο που προτείνουμε να δημιουργηθεί η ανοιχτή βιβλιοθήκη

Η είσοδος του πάρκου από την ανατολική πλευρά

Το πάρκο από τη νότια πλευρά

Η δυτική είσοδος του πάρκου

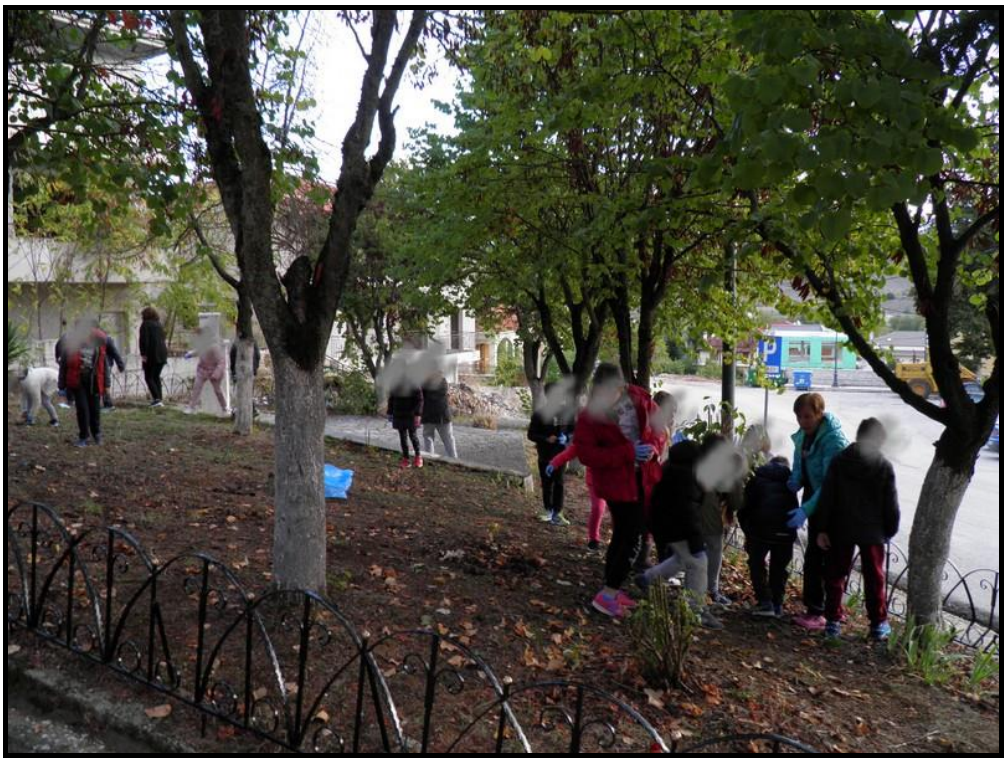

Οι μικροί εΘΕΛΩντές, συνεπείς στην υποχρέωση που ανέλαβαν απέναντι στον δήμαρχο της πόλης, καθαρίζουν το μνημείο ηρώων του Σταυρακίου

Σε ανοιχτή διαβούλευση με τον συντονιστή του προγράμματος «ΝΟΙΑΖΟΜΑΙ ΚΑΙ ΔΡΩ» και την ομάδα των εθελοντών Paguristas

Το επιδαπέδιο σκάκι που έφτιαξαν οι συνεργάτες μας στο Δημοτικό Σχολείο Ολύνθου Χαλκιδικής και μας πρότειναν να φτιάξουμε κι εμείς στο πολιτιστικό μας πάρκο

Ελεύθερες βιβλιοθήκες στο εξωτερικό

Θέλουμε και διεκδικούμε,

ένα πάρκο για να ΖΟΥΜΕ!!!

G.7

G7